

به نام خداوند جان و خرد

عنوان درس: حقوق سازمانهای تجاری بین المللی حوزه انرژی (بخش اول: هشت جلسه اول ترم)

استاد: دکتر محسن صادقی؛ عضو هیات علمی دانشگاه تهران؛

نیمسال دوم ۹۸-۹۹

مقطع دکتری حقوق تجارت بین الملل و سرمایه گذاری دانشگاه تهران

یک) مهمترین فواید نظری و کاربردی آشنایی با مبحث حاضر:

۱- لزوم آشنایی دانشجویان محترم با یک واحد درسی جدید با عنایت به عدم توجه کافی به این موضوع در مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد؛ ۲- وجود واحد درسی یا رشته مستقلی تحت عنوان حقوق سازمانهای تجاری بین المللی در بسیاری از دانشگاههای معتبر خارجی؛ ۳- آشنایی با مبانی و مهمترین و جدیدترین تحولات حقوق سازمانهای تجاری بین المللی به عنوان یکی از مهمترین موضوعات حقوق تجارت بین الملل و از بارزترین نقاط پیوند میان حقوق و اقتصاد از یکسو و حقوق عمومی و خصوصی از سوی دیگر؛ ۴- لزوم آشنایی دانشجویان محترم در مقام وکیل، مشاور حقوقی، و محقق با رویه عملی حاکم بر سازمانهای تجاری بین المللی حوزه انرژی خصوصا با عنایت به افزایش اهمیت موضوع در ایران و سطح بین المللی؛ ۵- آشنایی دانشجویان محترم با موضوعات جدید حقوق سازمانهای تجاری بین المللی و گرایش به سمت انتخاب یکی از موضوعات این مبحث برای تالیف مقاله علمی یا نگارش رساله دکتری-با عنایت به خلا ادبیات در این زمینه.

دو) آیتیم های تشکیل دهنده نمره پایان ترم:

یک) تحقیق پایان ترم: ۴ نمره (با هماهنگی انجام شده، تحقیقات به آقای دکتر ابراهیمی داده شود)

دو) آقای دکتر ابراهیمی: ۸ نمره

سه) دکتر صادقی: ۸ نمره (شامل سه نمره کار کلاسی و پنج نمره امتحان کتبی پایان ترم)

سه) منابع بخش دوم درس: الف) منابع اصلی (مطالعه این منابع برای آگاهی از مطالب درس

و امتحان پایان ترم الزامی است):

۱- بخش دکتر ابراهیمی: منابع معرفی شده از سوی ایشان.

۲- بخش دکتر صادقی:

یک) مطالب کلاسی؛

دو) مقاله جایگاه انرژی در سازمان جهانی تجارت تالیف خانم میترا نصیری در فصلنامه پژوهشهای

تجارت جهانی سال اول شماره اول.

3- BRYAN MERCURIO, REFLECTIONS ON THE WORLD TRADE ORGANIZATION AND THE PROSPECTS FOR ITS FUTURE, *Melbourne Journal of International Law*, vol.10.

ب) منابع کمکی (مطالعه این منابع برای فهم بهتر مطالب و افزایش اطلاعات دانشجویان محترم مفید است):

تعدادی کتاب و مقاله انگلیسی در زمینه حقوق سازمان جهانی تجارت بصورت الکترونیکی در اختیار دارم که قابل انتقال بر روی فلش است.

نحوه ارتباط با استاد: اینجانب هر روز در دانشکده حقوق و علوم سیاسی حضور دارم. محل حضور اینجانب: ۱- ساختمان شماره دو دانشکده حقوق و علوم سیاسی (موسسه حقوق تطبیقی واقع در ابتدای خیابان طالقانی) طبقه دوم ۲- ساختمان شماره یک دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، اتاق ۴۱۴. لطفاً برای تعیین زمان و مکان دقیق ملاقات، تلفنی با اینجانب هماهنگ شود.
تلفن: ۰۹۱۲۲۲۶۰۶۰۴ ایمیل: sadeghilaw@ut.ac.ir

Syllabus

International Commercial Organizations Laws of the Energy Sector

Chapter 1: The position of energy law in the World Trade Organization

- a) Energy Regulations in WTO Agreements
- b) New Issues of Energy in WTO
- c) The Future of WTO and Its effects on the Energy sector

Chapter 2: The position of energy law in the Energy Charter Treaty

- a) The Structure and Purposes of ECT
- b) Rules and regulation of ECT on Energy Sector

Chapter 3: Dispute Settlement of the Energy Sector in ICSID

- a) The Structure and Purposes of ICSID
- b) Cases and materials on Energy in ICSID

به نام خداوند جان و خرد

عنوان درس: حقوق اقتصادی (بخش دوم-هشت جلسه دوم ترم: آشنایی با برخی مصادیق مهم)

استاد: دکتر محسن صادقی؛ دانشیار دانشگاه تهران؛ نیمسال دوم ۹۹-۹۸

یک) مهمترین فواید نظری و کاربردی آشنایی با مبحث حقوق اقتصادی:

۱- لزوم آشنایی دانشجویان کارشناسی ارشد تجاری اقتصادی با یک واحد درسی جدید با عنایت به عدم توجه به این موضوع در مقطع کارشناسی؛ ۲- وجود واحد درسی یا رشته مستقلی تحت عنوان حقوق اقتصادی در بسیاری از دانشگاههای معتبر خارجی و برخی دانشگاههای داخل مثل دانشگاه شهید بهشتی و دانشگاه علامه طباطبایی و لزوم آشنایی دانشجویان رشته تجاری اقتصادی دانشگاه تهران با این اهم مطالب این مقوله؛ ۳- آشنایی با مبانی و مهمترین و جدیدترین تحولات حقوق اقتصادی در ایران و جهان به عنوان یکی از مهمترین موضوعات حقوق تجاری اقتصادی و از بارزترین نقاط پیوند میان حقوق و اقتصاد از یکسو و حقوق عمومی و خصوصی از سوی دیگر؛ ۴- آشنایی با نوآوریها و نارسایی های قانون در اجرای موفقیت آمیز حقوق اقتصادی در کشور؛ ۵- لزوم آشنایی دانشجویان در مقام وکیل، مشاور حقوقی، قاضی و محقق با رویه عملی حاکم بر دعاوی مرتبط با مباحث حقوق اقتصادی با عنایت به افزایش اهمیت موضوع در ایران؛ ۶- آشنایی با تجربه حقوقی موفق چند کشور پیشگام در زمینه حقوق اقتصادی؛ ۷- آشنایی دانشجویان با موضوعات جدید حقوق اقتصادی و گرایش به سمت انتخاب یکی از موضوعات این مبحث برای تالیف مقاله علمی یا نگارش پایان نامه کارشناسی ارشد یا دکتری-با عنایت به خلا ادبیات در این زمینه.

دو) آیتیم های تشکیل دهنده نمره پایان ترم:

یک) دکتر جعفر نوری: ۱۰ نمره: که شامل کنفرانسهای کلاسی و امتحان پایان ترم می شود.

دو) دکتر محسن صادقی: ۱۰ نمره (۴ نمره مشارکت در مباحث کلاسی و حل تکالیف کلاسی و هفتگی + ۶ نمره امتحان

کتابی پایان ترم: ۶ نمره امتحان).

سه) منابع درس:

الف) منابع اصلی (مطالعه این منابع برای آگاهی از مطالب درس و امتحان پایان ترم الزامی است):

۱- بخش دکتر نوری: منابع معرفی شده از سوی ایشان.

۲- بخش دکتر صادقی:

یک) مطالب کلاسی؛ دو) بخشهایی از کتاب حقوق اقتصادی تالیف دکتر محسن صادقی

ب) منابع کمکی (مطالعه این منابع برای فهم بهتر مطالب و افزایش اطلاعات دانشجویان محترم مفید است):

حدود ۵۰ کتاب و مقاله انگلیسی در زمینه حقوق اقتصادی بصورت الکترونیکی در اختیار دارم که قابل انتقال بر روی

فلش شماست؛ همچنین چند کتاب فیزیکی در موسسه حقوق تطبیقی در این زمینه مشخص شده اند.

نحوه ارتباط با استاد:

اینجانب هر روز در دانشکده حقوق و علوم سیاسی حضور دارم. محل حضور اینجانب: ۱- ساختمان شماره دو دانشکده

حقوق و علوم سیاسی (موسسه حقوق تطبیقی واقع در ابتدای خیابان طالبانی) طبقه دوم ۲- ساختمان شماره یک

دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران، اتاق ۴۱۴. لطفاً برای تعیین زمان و مکان دقیق ملاقات، تلفنی

با اینجانب هماهنگ شود. تلفن: ۰۹۱۲۲۲۶۰۶۰۴ ایمیل: sadeghilaw@ut.ac.ir

پلان درس (طراحی شده برای هشت جلسه دوم ترم)

فصل نخست - مروری بر کلیات حقوق اقتصادی

گفتار نخست - مفهوم حقوق اقتصادی و تمیز آن از حقوق و اقتصاد (تحلیل اقتصادی حقوق)

بخش نخست) مفهوم حقوق اقتصادی

بخش دوم) تمیز از حقوق و اقتصاد

گفتار دوم - اهداف و کارکردهای حقوق اقتصادی و نارسایی حقوق خصوصی در تحقق این اهداف

بخش نخست) اهداف و کارکردهای حقوق اقتصادی

بخش دوم) نارسایی های حقوق خصوصی

گفتار سوم - معرفی مهمترین اصول کلی حاکم بر حقوق اقتصادی و نقد چند قانون و رای قضایی بر

اساس این اصول

بخش نخست) معرفی مهمترین اصول

بخش دوم) نقد چند قانون و رای قضایی

فصل دوم - آشنایی نظری و کاربردی با چند مصداق مهم حقوق اقتصادی و جایگاه آن

در ایران

گفتار نخست - حقوق اقتصادی و اعمال آن در بازار بورس اوراق بهادار

بخش نخست - فلسفه و دلایل لزوم اعمال حقوق اقتصادی در بازار بورس اوراق بهادار

بخش دوم - مراجع نظارتی و اعمال کننده حقوق اقتصادی در بازار بورس اوراق بهادار

بخش سوم - ضمانت اجرای حقوق اقتصادی در فرض شکست بازار بورس اوراق بهادار

گفتار دوم - حقوق اقتصادی و اعمال آن در بازار پول (حقوق بانکی)

بخش نخست - فلسفه و دلایل لزوم اعمال حقوق اقتصادی در بازار پول

بخش دوم - مراجع نظارتی و اعمال کننده حقوق اقتصادی در بازار پول

بخش سوم - ضمانت اجرای حقوق اقتصادی در فرض شکست بازار پول

گفتار سوم - حقوق اقتصادی و اعمال آن در بازار بیمه

بخش نخست - فلسفه و دلایل لزوم اعمال حقوق اقتصادی در بازار بیمه

بخش دوم - مراجع نظارتی و اعمال کننده حقوق اقتصادی در بازار بیمه

بخش سوم - ضمانت اجرای حقوق اقتصادی در فرض شکست بازار بیمه

گفتار چهارم - حقوق اقتصادی و اعمال آن در حوزه حقوق مصرف کننده

بخش نخست - فلسفه و دلایل لزوم اعمال حقوق اقتصادی در حوزه حقوق مصرف کننده

بخش دوم - مراجع نظارتی و اعمال کننده حقوق اقتصادی در حوزه حقوق مصرف کننده

بخش سوم - ضمانت اجرای حقوق اقتصادی در فرض شکست بازار مصرف کننده

گفتار پنجم - حقوق اقتصادی و اعمال آن در حوزه حقوق کار

بخش نخست - فلسفه و دلایل لزوم اعمال حقوق اقتصادی در حوزه حقوق کار

بخش دوم-مراجع نظارتی و اعمال کننده حقوق اقتصادی در حوزه حقوق کار

بخش سوم-ضمانت اجراهای حقوق اقتصادی در فرض شکست بازار کار

گفتار ششم- حقوق اقتصادی و اعمال آن در بازار ارز

بخش نخست-فلسفه و دلایل لزوم اعمال حقوق اقتصادی در بازار ارز

بخش دوم-مراجع نظارتی و اعمال کننده حقوق اقتصادی در بازار ارز

بخش سوم-ضمانت اجراهای حقوق اقتصادی در فرض شکست بازار ارز

گفتار هفتم- حقوق اقتصادی و اعمال آن در حوزه حقوق رقابت

بخش نخست-فلسفه و دلایل لزوم اعمال حقوق اقتصادی در حوزه حقوق رقابت

بخش دوم-مراجع نظارتی و اعمال کننده حقوق اقتصادی در حوزه حقوق رقابت

بخش سوم-ضمانت اجراهای حقوق اقتصادی در فرض شکست بازار رقابت

گفتار هشتم- حقوق اقتصادی و اعمال آن در حوزه مرتبط با سازمان جهانی تجارت

بخش نخست-فلسفه و دلایل لزوم اعمال حقوق اقتصادی در حوزه سازمان جهانی تجاری

بخش دوم-مراجع نظارتی و اعمال کننده حقوق اقتصادی در حوزه سازمان جهانی تجارت

بخش سوم-ضمانت اجراهای حقوق اقتصادی در فرض شکست بازار در حوزه مرتبط با سازمان جهانی تجارت

گفتار نهم- حقوق اقتصادی و اعمال آن در حوزه محیط زیست

بخش نخست-فلسفه و دلایل لزوم اعمال حقوق اقتصادی در حوزه محیط زیست

بخش دوم-مراجع نظارتی و اعمال کننده حقوق اقتصادی در محیط زیست

بخش سوم-ضمانت اجراهای حقوق اقتصادی در فرض شکست بازار

گفتار دهم- حقوق اقتصادی و اعمال آن در حوزه حقوق مالکیت فکری

بخش نخست-فلسفه و دلایل لزوم اعمال حقوق اقتصادی در حوزه حقوق مالکیت فکری

بخش دوم-مراجع نظارتی و اعمال کننده حقوق اقتصادی در حوزه حقوق مالکیت فکری

بخش سوم-ضمانت اجراهای حقوق اقتصادی در فرض شکست بازار حوزه حقوق مالکیت فکری